

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
Катедра по германистика и романистика**

А В Т О Р Е Ф Е Р А Т

Христина Терзопулос

Тема на дисертационния труд:

**ЧЛЕНУВАНЕТО В АНГЛИЙСКИЯ И НОВОГРЪЦКИЯ ЕЗИК И
АНАЛИЗ НА ГРЕШКИ НА ГЪРЦИ, ИЗУЧАВАЩИ
АНГЛИЙСКИ ЕЗИК КАТО ЧУЖД**

За присъждане на научната и образователна степен „Доктор“

Област 2. Хуманитарни науки.
Професионално направление 2.1 Филология
Английски език

Научен ръководител:
доц. д-р Елена Чаушева

Благоевград, 2021

Дисертационният труд на тема: **Членуването в английския и новогръцкия език и анализ на грешки на гърци, изучаващи английски език като чужд** е обсъден и предложен за публична защита на заседание на Катедрата по германистика и романистика при Филологическия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, проведено на 22.03.2021 г., протокол № 4.

Защитата на дисертацията ще се състои на 12.07. 2021 г. от 11 ч. в зала 412 на УК №1 или онлайн в зависимост от епидемиологичната обстановка.

Материалите по защитата са на разположение на интересуващите се в каб. 1470, 1 УК на ЮЗУ „Неофит Рилски“, бул. „Иван Михайлов“ № 66, Благоевград.

Съдържание

Списък на съкращенията	v
Увод.....	1
Глава 1	4
Преглед на литературата	4
1.1 Контрастивен анализ, анализ на грешки и междинен език.....	4
1.2 Проучвания за усвояване на членните форми на английския език от ученици, изучаващи английски език като чужд.	7
Глава 2	8
Определеност.....	8
2.1. Дефиниране на категорията <i>определеност</i>	8
Глава 3	12
Членните форми в английския език.....	12
3.1. Определителен член <i>the</i>	13
3.1.1. Употреба на ОЧ.....	13
3.2. Неопределителен член <i>a / an</i>	15
3.2.1. Употреба на НЧ.....	15
3.3. Нулев член	16
3.3.1. Употреба на НуЧ.....	16
Глава 4.....	17
Членните форми в новогръцкия език.....	17
4.1. Определителен член.....	17
4.1.1. Употреба на ОЧ.....	19
4.2. Неопределителен член	22

4.2.1. Употреба на НЧ.....	23
4.3. Нулев член.....	24
4.3.1. Употреба на НуЧ.....	25
Глава 5.....	30
Анализ.....	30
5.1. Изследване.....	30
5.1.1. Субекти.....	30
5.1.2. Инструмент.....	30
5.1.3. Анализ.....	31
5.1.4. Резултати.....	33
5.1.4.1. Ниво А.....	33
5.1.4.2. Ниво В.....	37
5.1.4.3. Ниво С.....	42
5.1.4.4. Сравнение на трите нива.....	47
Заклучение.....	52
Приноси.....	56
Цитирана в автореферата литература.....	56
Списък на публикациите по темата на дисертацията.....	66

Списък на съкращенията

АГ Анализ на грешките

Е1 Първи език

КА Контрастивен анализ

НуЧ Нулев член

НЧ Неопределителен член

ОЧ Определителен член

РЕ Роден език

ЦЕ Целеви език

Ч Член

НР Фраза с опорна дума съществително име

Увод

Целта на настоящия дисертационен труд е да бъдат изследвани грешките в употребата на членните форми на английския език от гърци, изучаващи английски език като чужд в средния курс на обучение и да открие дали тези грешки могат да бъдат интерпретирани като резултат от интерференция на родния език.

Въпреки изобилието от изследвания върху употребата на членните форми на английския език от обучавани с различен езиков произход (Йонин et al., 2008; Снейп et al., 2013), в наличната литература съществуват относително малко публикации по въпроса за употребата на членните форми от гърци, изучаващи английски език като чужд (Хатзипанайотидис, 2018; Хокинз et al., 2006). Доколкото ми е известно, засега не са провеждани конкретни изследвания с гърци в ученическа възраст, изучаващи английски език като чужд. Именно тази незапълнена ниша в областта на научните изследвания предизвиква интереса ми и е предмет на дисертацията.

За постигането на поставената цел са формулирани няколко задачи. Първо, разглеждат се семантичните понятия *определеност*, *специфичност*, *референция* и *генеричност* при употребата на членните форми. Второ, съпоставят се английската членна система с нейния новогръцки еквивалент, за да се дефинират приликите и разликите в употребата на членните форми между двата езика, въз основа на което да се предвидят възможните области на трудност за

гърците изучаващи английски език като чужд. В експерименталната част се използват специално подготвени тестове с цел трите изследвани нива – начално, средно и напреднало да се категоризират и да се открие дали се наблюдава прогрес в усвояването на членуването при по-напреднало ниво на обучение.

Изследователски хипотези

Като се вземат предвид различните употреби на членните форми в английския и новогръцкия език, представени в глави 3 и 4, се формират следните четири изследователски хипотези относно грешки в членуването, допускани от страна на гърци, изучаващи английски език:

1. Множество грешки поради излишно добавяне на ОЧ;
2. Грешки при употребата на ОЧ със собствени имена;
3. Пропускане на НЧ пред съществителни имена в позиция на допълнение към глагола;
4. Относително малък брой грешки поради смесване на ОЧ и НЧ.

Структура на дисертационния труд

Дисертационният труд се състои от увод, пет глави, заключение и три приложения.

В първа глава се разглеждат три теории: *анализ на грешки*, *контрастивен анализ* и *междинен език*. Като свързващи звена между трите теоретични компонента се коментират понятията *трансфер* и

интерференция. Накрая са представени предишни изследвания, разглеждащи усвояването на английските членни форми от ученици, изучаващи английски език като чужд.

Втора глава е посветена на изследването на понятието *определеност*. С тази цел се преразглеждат понятията *уникалност* и *фамилиарност*. Освен това са разгледани понятията *специфичност*, *референция* и *генеричност*, които са централни по отношение на употребата на членните форми.

Трета глава представя описание на произхода на английските членни форми и условията за тяхната употреба. Разгледани са основни дефиниции и класификации на членните форми. Накрая са представени правилата за тяхната употреба.

Глава четвърта е посветена на съвременната гръцка членна система и употребата на членните форми. Аналогично на трета глава е представена информация за появата им, заедно с правила и примери за употребата им. В края на главата са систематизирани приликите и разликите в употребата на членните форми в двата езика.

Глава пета представя изследването. Резултатите се анализират в рамката на контрастивния анализ на грешки. Дисертационният труд завършва с обобщение и заключение относно употребата на английските членни форми от гръцки ученици, изучаващи английски език като чужд.

Глава 1

Преглед на литературата

1.1 Контрастивен анализ, анализ на грешки и междинен език

Контрастивният анализ (КА) като подход, разработен в САЩ през 40-те и 50-те години, се разбира като систематично сравнение на родния език на обучаемия (РЕ) и целевия език (ЦЕ). Той предоставя възможност да се опишат системни сходства и разлики, което позволява да се идентифицират възможни трудности в чуждоезиковото обучение.

Според Ладо (1957: 7) контрастивният анализ може да бъде от помощ да се „предскажат и опишат моделите, които ще причинят трудности при ученето, и тези, които няма да причинят трудности, чрез систематично сравняване на езика и културата на ученика¹“. Според Фрайс (1945) това сравнително изследване между РЕ и ЦЕ има за цел да улесни изучаването и преподаването на чужд език и да осигури най-подходящите учебни материали.

Родният език на обучаемия е от решаващо значение за усвояването на чуждия език, тъй като той е средството, което учениците съзнателно или подсъзнателно използват, за да обработят въведената граматична информация и да продуцират на чуждия език (Елис, 1985). Приликите в структурата на двата езика ще бъдат

¹ Преводът на всички цитати от английски източници в автореферата е мой.

полезни при усвояването на ЦЕ и ще настъпи „положителен трансфер“ или „улесняване“. Колкото по-големи са разликите между РЕ и ЧЕ, толкова по-големи са очакваните трудности при усвояването на последния, които водят до „отрицателен трансфер“ или „интерференция“.

КА е познат в две версии - силна и слаба (Уордхау, 1970). Силната версия смята ролята на родния език винаги за отрицателна и според нея грешките в обучението могат да бъдат предсказвани въз основа на разликите между РЕ и ЦЕ.

Силната версия на КА обаче се оказва недостатъчна за прогнозиране на всички грешки. Тя е драстично критикувана от много учени както заради бихейвиористичния възглед за усвояването на езика (Чомски, 1959), така и заради неадекватността ѝ да отчита и предсказва всички видове грешки (Душкова, 1969; Дюлей и Бърт, 1974).

В резултат на това по-късно е предложена слаба версия на контрастивния анализ, а именно *a posteriori* анализ на повтарящи се грешки на обучаемите, с която всъщност се поставя основата на теорията на *анализ на грешките*. В резултат на това анализът на грешки (АГ) става популярен през 70-те години на миналия век в отговор на недостатъците на силната версия на КА.

Статията на С. П. Кордър (1967) „Значението на грешките на обучаващите се“ има основен принос в областта на АГ. В нея Кордър прави разлика между несистемни грешки (mistakes) и системни

грешки (errors) и разглежда грешките вече не като индикации за лоши резултати в обучението, а по-скоро като неизбежна част от процеса на изучаване на чужд език. Оттогава грешките имат различни класификации, но общото разграничение между *междуетикови (interlingual)* и *вътрешноеетикови (intralingual)* се приема от повечето изследователи.

Подобно на КА, анализът на грешки също получава много критики. Шахтър (1974) посочва, че АГ не разглежда стратегиите за избягване (avoidance strategies). Според Шахтър и Селче-Мурча (1977) друга слабост на АГ е фактът, че той се фокусира изключително върху грешките, пренебрегвайки по този начин останалата част от езиковия корпус.

Така или иначе, АГ има несъмнен принос при преподаването на чужди езици, тъй като предоставя емпирични данни за проверка и допълване на контрастивните изследвания. Положителното отношение към грешките и изследванията в областта на усвояването на чужд език са основата за развитието на друга област на изследване, наречена *междинен език*, въведена от Селинкър. Според него междинният език, който съдържа и грешки, е „отделна лингвистична система, основана на наблюдаваната продукция, която е резултат от опита на обучаемия да произведе нормативен ЦЕ” (Селинкър, 1972: 214).

Въпреки ограниченията и критиките, КА и АГ все още играят основна роля в изследването, идентифицирането и описването на

грешки, които допускат изучаващите чужди езици. Наред с междинния език, и трите области на изследване са допринесли много за преподаването и усвояването на чужд език. Те трябва да бъдат „разглеждани като взаимно допълващи се, а не като конкуренти ...“ (Джеймз, 1980: 187).

1.2 Проучвания за усвояване на членните форми на английския език от ученици, изучаващи английски език като чужд.

Съществуващите днес изследвания върху усвояването на английските членни форми посочват значителни трудности при изучаването на английски език като чужд (Мастър, 1987; Мастер, 1990; Париш, 1987; Мърфи, 1997). Доказано е, че проблемът с правилната употреба на членните форми е още по-голям за учениците, в чийто майчин език не съществуват членни морфеми (Бери, 1991; Мастер, 1997). Проучванията върху езици, които имат членни форми (+Ч) и тези, които нямат такива (-Ч), показват, че трансферът от РЕ допринася за усвояване на членуването в английския език (Хокинз et al., 2006; Мастер, 1987; Мърфи, 1997; Снейп et al., 2006; Трейдмън, 2002). Множество проучвания свидетелстват, че учениците от (+Ч) езици се представят по-добре от учениците на (-Ч) езици (Мастър, 1997; Парк, 1996; Снейп et al., 2013; Томас, 1989). Вzeti заедно, всички представени досега изследвания показват, че вероятно съществува връзка между РЕ на учениците и употребата на английските членни форми.

Глава 2

Определеност

2.1. Дефиниране на категорията *определеност*

В опит да представи обща теория за категорията определеност, датският граматик Пол Кристофърсън пръв формулира хипотезата си за *фамилиарност* през 1939 г. Основното условие за фамилиарност е осъзнаването както от говорещия, така и от слушащия на определен референт от реалността.

Фамилиарността може да се дължи на езиковия контекст, където референтът е вече споменат в по-ранно изказване, или съществуват други фактори като физическата ситуация, в която се намират говорещият и слушащият, или произтича от общо споделени знания.

Лайънс (1999) също посочва асоциативни употреби на *the*, които също позволяват да се установи фамилиарност чрез асоцииране, като напр. в: *I had to get a taxi from the station. On the way **the driver** told me there was a bus strike.*

Кристофърсън (1939) предполага, че съществуват случаи на „нефамилиарност“, които все пак позволяват употребата на ОЧ, напр.: [*Hotel concierge to a guest, in a lobby with four elevators*] *You're in room 611. Take **the elevator** to the sixth floor and turn left.* (Бърнър и Уорд, 1994: 93).

Слабостта на хипотезата за фамилиарност води до това

голяма част от лингвистите да гледат на категоризацията не от гледна точка на фамилиарността, а на *идентификацията*.

Според Лайънс (1999) идентифицирането изисква усилие от страна на слушателя при определяне референта на фразата със съществително име, предшествана от ОЧ, напр.: *Pass me **the hammer**, will you?* (Лайънс, 1999: 6).

Въпреки че идентификацията изглежда по-приемливо условие за определеност, отколкото фамилиарността, има случаи, за които тя не е съвсем задоволителна, напр.: *I've just been to a wedding. **The bride** wore blue* (Лайънс, 1999: 7-8).

Лайънс смята, че подобни примери предполагат по-скоро свойството *уникалност*. Тоест, употребата на ОЧ е оправдана от съществуването само на един обект, съответстващ на описанието в конкретен контекст.

Има обаче много примери, в които критерият както за фамилиарност, така и за уникалност не е изпълнен, (вж. напр. последния пример на с. 8.).

Всички споменати досега примери се отнасят до съществителни в единствено число. Но възможно ли е дадена NP със съществително в множествено число да има уникален референт?

Според Хокинз (1978) отговорът на тази дилема се крие в термина *включване* (inclusiveness), при който „референцията се отнася към съвкупността на предметите ... в контекста, които отговарят на описанието“ (цитирано по Лайънс, 1999: 11), напр.:

*We're looking for **the vandals** who broke into the office yesterday* (Лайънс, 1999: 10); *Bring us **the wickets** in after the game of cricket / We must ask you to move **the sand** from our gateway* (Хокинз, 1978: 159).

Въпреки това, Честърман (1991: 66-67) възразява на Хокинз, представяйки идеята за приобщаване в абсолютно, логично изразение и дава контрапримери, в които интерпретацията с универсален квантор не е възможна: ***The Americans** have reached the moon*. Тук „американците” трябва да се разбират като представители на цял клас, тъй като очевидно е невъзможно всички американци да са кацнали на Луната.

Специфичността и *референцията* са още две понятия, открити при обсъждането на определеността. Традиционно специфичността е свързана с разграничаване на конкретна, уникална същност от общата същност в даден контекст, докато референцията е свързана с позоваване или посочване на някаква съществуваща същност. Въпреки това, в повечето случаи двата термина изглежда се използват взаимозаменяемо.

Ту (2005: 24) представя примери за възможните различни комбинации между определеност и специфичност:

1. *I'm going to clean **the house** tomorrow.* (специфично + определено)
2. *I'm going to interview **the first person who wins this contest**.*
(неспецифично + определено)
3. *I met **a survivor** from the Asian tsunami yesterday.* (специфично

+ неопределено)

4. *I dream of buying a luxury house.* (неспецифично + неопределено).

Така специфичното – неспецифично разграничение се прилага както за специфични, така и за неспецифични именни фрази.

Понятието *генеричност* също трябва да се спомене в нашия дискурс за определеността, тъй като то е характерно за употребата и на трите членни форми (*the, a, zero*) пред съществителното име в NP.

Генеричното четене на НЧ *a* е, когато се счита, че NP обозначава видова принадлежност, както в: ***A tiger has four legs.***

Генеричното значение на ОЧ *the* се среща със съществителни от единствено число като „куче“, за да се отнесе към род или вид „куче“. Що се отнася до употребата на генерично *the* със съществителните от множествено число, някои лингвисти твърдят, че не може да има повече от един род „куче“.

Генеричната интерпретация на нулевия член със съществителни в единствено и множествено число е разнопосочна в достъпната литература, тъй като тя зависи от други съпътстващи фактори - тип глагол, контекст и т.н. (Бъртън-Робъртс, 1981).

Глава 3

Членните форми в английския език

Както отбелязва Честърман (1991), тъй като в основата на граматиките на английския език в началото на XVII век е латинският език, описанията на английските членни форми в тях са проблематични.

Лоут (1762) е първият, който разпознава членните форми като отделен клас думи и се опитва да дефинира както техните характеристики, така и различията им (Честърман, 1991: 5). По-нови изследвания на членните форми са тези на Хюсън (1964) и Калужа (1981), които използват диахронен подход и смятат, че определителният член *the* е наследник на староанглийското показателно местоимение *sē*, а неопределителният *a* - от числителното бройно име *one*.

Путцу и Рамат (2001) твърдят, че появата на пълноценния определителен член се осъществява около 11 век в средно английския език, въпреки че процесът на граматикализация е започнал по-рано.

Според Калужа (1977) английските членни форми са четири: *a / an, the, zero* и *linca на член*. Честърман (1991) разграничава пет члена: *a/an, unstressed some, the, zero article*, и *null* член. Аналогична забележка за съществуването на *zero* и *null* форми е направена и от Слоут (1969), а също Сепенен и Сепенен (1986). Хокинз (1978) идентифицира три члена, *a* и *some*, които той смята за

неопределителни членни форми и *the*, който той смята за определителен. Джоли и О'Кели (1991) както и Куърк et al. (1985) идентифицират три члена, *a/an*, *the* и *zero*.

В английския език членните форми не са маркирани нито за род, нито за число. Въпреки това видът на съществителното име и характерът на референта са фактори, които влияят върху тяхната употреба. (Калужа, 1981: 8).

3.1. Определителен член *the*

Добре известна класификация на употребата на членните форми, базирана на понятията референция и генеричност, е тази на Куърк et al. (1985: 265-6), според която ОЧ се използва за обозначаване на въведената NP като определена, т.е. реферираща към нещо „уникално разпознаваемо“ в контекстното или общото знание, споделено между говорещ и слушащ.

3.1.1. Употреба на ОЧ

Ендофорични употреби:

- Анафорична референция

Директна: *Susan bought a dress and a shirt. **The dress** was made of silk.*

Индириктна: *John bought a bicycle, but when he rode it one of **the wheels** came off.*

- Катафорична референция, както в: ***The President of Mexico** is to visit China.*

Екзофорични употреби:

Екзофоричната употреба е свързана с прагматичното познание на слушателя. Куърк et al. (1985) идентифицират няколко случая на екзофорична употреба на ОЧ:

1. Ситуационна референция: *Jane is in **the kitchen**, или **the North Pole**.*
2. Логична употреба на конкретни групи думи, обикновено предетерминанти и прилагателни, обозначаващи уникалност: *When is **the first** flight to Athens?*
3. Спорадична референция пред съществителни, обозначаващи институции: *My brother goes to **the cinema** every week.*
4. С части на тялото, напр.: *Everyone gave us a pat on **the back**.*
5. Генерична употреба, напр.: *Who invented **the telephone**?*
6. **The** + националност и т.н.
7. ОЧ със съществителни собствени. Съществителните собствени в английския език в общия случай не позволяват членуване. В някои случаи обаче преди определени групи собствени имена се допуска употреба на НЧ и ОЧ със

специфично значение.²

3.2. Неопределителен член *a / an*

Куърк et al. (1985: 272) посочват, че неопределителният член е „немаркиран“ и се използва със съществителни имена в единствено число.

3.2.1. Употреба на НЧ

1. Неопределен / не уникален случай: **A thief** has broken into a house.
2. Описателна / нереферентна употреба: She is **a dancer**.
3. Употреба като числително име: The Browns have three sons and **a daughter**.
4. Генерична употреба: **A hotel room** must be clean.
5. НЧ със съществителни собствени в случаите, в които се употребяват като съществителни нарицателни и позволяват употребата на член: **A Mr. Brown** is on the phone.
6. НЧ с неброими съществителни имена, когато се отнасят до качество или друга абстракция, която се приписва на човек и

² За подробно описание виж Куърк et al., 1985: 289,292.

съществителното е премодифицирано и/или постмодифицирано: *Mavis had a good education.*³

3.3. Нулев член

3.3.1. Употреба на НуЧ

Нулевият член се появява в следните случаи:

1. Неопределен случай преди множествено число на броими съществителни: *Have you ever eaten **roasted chestnuts**?*
2. Генерична употреба с множествено число на броими и неброими съществителни: ***Cigarettes** are bad for your health.*
3. Определено значение със съществително име като допълнение, когато назовава уникална роля или задача: *John F. Kennedy was **President** of the United States in 1961.*
4. Спорадична референция - идиоматична със съществителни имена, назоваващи институции: *On Sundays we go to **church**.*
5. Успоредни структури: ***Back to back, face to face.***
6. Идиоматични фрази: ***In fact, on top of.***
7. Имена: лични, времеви, географски, локативни.

³ За подробно описание вж. Куърк et al., 1985: 272-274.

Глава 4

Членните форми в новогръцкия език

Съвременният гръцки език, подобно на английския, използва членните форми, за да изрази както понятията за определеност, така и за неопределеност.

Съвременният гръцки притежава определителен и неопределителен член, докато съществуването на нулев член е предмет на множество дискусии от страна на гръцките лингвисти през последните години. Членните форми в гръцкия език са свободни морфеми, самостоятелни думи и се поставят винаги пред съществителното, както в английския.

4.1. Определителен член

В древногръцкия, както и в много други индоевропейски езици, включително английски, ОЧ произхожда от показателното местоимение, а именно *ὁ, ἡ, τό* за единствено число и *οἱ, αἱ, τά* за множествено число.

Преходът от показателно местоимение към определителен член е станал толкова бавно, че в много случаи е трудно или дори невъзможно да се разграничат двете употреби (Мандиларас, 1990: 108). По отношение развитието на ОЧ в новогръцкия език са изследвани произведенията на различни изследователи (Мандиларас, 1990; Манолесу, 1999; Манолесу и Хорокс, 2007; Хумберт, 1957).

ОЧ в новогръцкия език е модифицируема част на речта, която има форми за трите рода - мъжки, женски и среден, за двете числа - единствено и множествено и за трите падежа - именителен, родителен и винителен. ОЧ се съгласува по род, число и падеж със съществителното, което модифицира. Членът индикира рода на съществителното име в случаите, когато съществителните имена са с една и съща наставка, но различни по род:

ο πόλεμος (masc.) η λεωφόρος (fem.) το δάσος (neut.)
(the) war (the) avenue (the) forest

Таблицата по-долу представя пълната парадигма на определителния член на новогръцки:

		Masculine	Feminine	Neuter
Singular	Nominative	ο	η	το
	Genitive	του	της	του
	Accusative	το(ν)	τη(ν)	το
Plural	Nominative	οι	οι	τα
	Genitive	των	των	των
	Accusative	τους	τις	τα

Таблица 1. Форми на определителният член в новогръцки.

В съвременния гръцки ОЧ заема лявото поле на номиналната фраза: *Ο όμορφος κήπος* - *The beautiful garden*.

Когато прилагателното предшества съществителното, членът модифицира цялата именна фраза. Когато прилагателното следва

съществителното, всеки от двата елемента изисква членуване:

*Ο κήπος ο όμορφος - *The garden the beautiful.*

Характерно за съвременния гръцки език е свойството, известно като *polidefiniteness* (многократна определителност) (Кампос и Ставру, 2004; Коляку, 2004), което се отнася до многократното появяване на ОЧ в именни фрази, съдържащи повече от едно прилагателно, срв.:

*Ο μεγάλος ο όμορφος ο κήπος. *The big the beautiful the garden.*

ОЧ в съвременния гръцки има следните характеристики (Холтън et al., 2012, Макридж 1990; Мирамбел, 1988; Томбаидис, 1994; Тзардзанос, 1946):

1. Той може да субстантивизира всяка част на речта, фраза или дори цяло изречение: *Δεν ξέρω το πώς - I don't know *the how. / Το «είμαι» είναι ρήμα. *The "I am " is a verb.*
2. Може да преобразува някои наречия, главно за място, в прилагателни: *Το απέναντι σπίτι - The opposite house.*
3. Той може да разграничи сравнителната от превъзходната степен на прилагателните: *Καλύτερα αποτελέσματα - Better results / Τα καλύτερα αποτελέσματα - *The better results = The best results.*

4.1.1. Употреба на ОЧ

Ендофорични употреби

Анафоричната референция бива:

- директна: *Η Μαρία αγόρασε ένα φόρεμα. Το φόρεμα είναι από μετάξι.* - *Maria bought a dress. The dress is made of silk,*

- индиректна: *Η Άννα αγόρασε ένα ποδήλατο, αλλά όταν το οδήγησε μία από τις ρόδες του βγήκε.* - *Anna bought a bicycle, but when she rode it one of the wheels came off.*

Κатафорична референция:

Δώσε μου το βιβλίο που σου δάνεισα - Give me **the book** I lent you.

Εкзофорични употреби:

1. Ситуационна референция поради непосредствената ситуация: *Γιατί είναι ανήσυχη η γάτα;* - Why is **the cat** nervous?, или поради споделено знание в по-широк когнитивен контекст: *Η Σελήνη φωτίζεται από τον ήλιο* - **The moon** is illuminated by the sun.
2. Логическа употреба: *Πού είναι το δεύτερο κομμάτι του παιχνιδιού;* - Where is **the second** part of the toy?
3. Спорадична референция с институция: *Το είδα στην τηλεόραση* - I saw it on **the television**.
4. Генерична употреба както в единствено и множествено число, така и със съществителни, обозначаващи абстрактни понятия, без разлика между специфична и неспецифична

референция: *Δε φοβάμαι το θάνατο* - *I am not afraid of ***the death**.*

5. Собствени имена: Обратно на английски, в новогръцкия език собствените имена приемат ОЧ, когато се появяват в аргументни позиции (субект/обект): *Ο Γιάννης είναι γιατρός.* - ****The Yiannis** is doctor.*
6. За разлика от английски, ОЧ в новогръцкия език се появява пред притежателни местоимения: *Το δικό της σπίτι είναι πιο μεγάλο.* - ****The her** house is bigger;* с рефлексивното местоимение *ο εαυτός μου* (себе си) *Πρέπει να εμπιστεύεται κανείς μόνο τον εαυτό του.* - *One should trust only ***the oneself**;* с определителното местоимение *ο ίδιος*, -α, -ο (същото) и с относителното местоимение *ο οποίος* (който).

7. Други употреби:

В изрази за определено време: *Το 2004 πήγα στο πανεπιστήμιο.* - ****The 2004** I went to university.*

- Със съществително в винителен падеж в количествени изрази, показващо аналогия, съотношение с разпределително значение: *Πόσα παίρνει το μήνα;* - *How much does s/he take ***the month**?*

При изразяване на дроби и проценти: *Τα τρία τέταρτα των μαθητών απουσίαζαν.* - **The three quarters of the students were absent.*

- За емфаза в изрази като *Χθες είδα ΤΗΝ ταινία!* - *Yesterday I saw THE movie!*
- С проксималните демонстративни *αυτός, -ή, -ό* (този) и дисталните демонстративни *εκείνος, -η, -ο* (онзи).
- С количественото прилагателно *όλος, -η, -ο* (всички / цялото).
- Пред определени наречия за място особено *εδώ* (тук), *εκεί* (там), *κάτω* (надолу), *πάνω* (нагоре), *μπρος* (напред) и *πίσω* (отзад), когато се предшестват от *προς* (към).
- Пред форми за множествено число на прилагателни от среден род, (които могат да се тълкуват като наречия) в идиоматични фрази: *Φύγανε στα γρήγορα.* - *They left in *the quick (pl.).*
- В голям брой изрази, идиоми и пословици: *Ήταν μουσκίδι στον ιδρώτα.* - *He was wet *in the sweat.*

4.2. Неопределителен член

Неопределителният член не съществува в древногръцкия език. Много са изследователите, проучвали появата и развитието му

в новогръцкия език (Анагностопулос, 1922; Хила-Маркопулу, 2000; Гуилпин, 2002; Тзардзанос, 1946).

В новогръцкия език НЧ е изменяема част на речта. Използва се само в единствено число за трите граматически рода и трите падежа. НЧ се съгласува със съществителното име по род и падеж.

Singular			
	Masculine	Feminine	Neuter
Nominative	ένας	μία or μια	ένα
Accusative	έναν	μία(v) or μια(v)	ένα
Genitive	ενός	μίας or μιας	ενός

Таблица 2. Форми на неопределителния член в новогръцки.

НЧ се използва почти изключително в позиция, непосредствено предхождаща съществителното име или номинална фраза и противно на ОЧ може да бъде последван от клитика: *Ένα σου βλέμμα μου είναι αρκετό.* - **A yours look is enough for me.*

4.2.1. Употреба на НЧ

1. Неопределена / неспецифична референция: *Δώσε μου μια απάντηση αμέσως!* - *Give me an answer immediately!*, или неопределена специфична референция: *Μια φίλη μου ήρθε να με δει.* - *A friend of mine came to see me.*
2. Генерична референция: *Ένας φίλος δε θα το έκανε αυτό.* - *A*

friend would not do this.

3. Собствени имена, използвани за неопределено време със значението на „някой като“: *Μόνο ένας Μπετόβεν θα μπορούσε να γράψει αυτό το κομμάτι.- Only a Beethoven could write this piece.*
4. Емфатични конструкции: *Έχω ENAN πονοκέφαλο! - I have A headache!*
5. НЧ се употребява и с местоимения, напр. с показателното местоимение *τέτοιος*, -α, -ο (такъв); с притежателното местоимение *δικός*, -ή, -ό μου (мой); с неопределителното местоимение *κάποιος*, -α, -ο (някой), когато се използва като прилагателно за засилване на неопределеността, напр.: *Ήρθε μια κάποια κυρία και σε έψαχνε.- There came *a someone lady and was looking for you*, неопределителното прилагателното *друг* (- άλλος, -η, -ο).
6. С неброими съществителни (*вода, вино, кафе, хляб*), които когато са предхождани от НЧ, придобиват броимо значение, както в английския език: *Θα ήθελα τώρα έναν καφέ.- I would now like a coffee.*

4.3. Нулев член

Съществуването на нулев член е често дискутиран въпрос за

гръцките лингвисти през последните години. Според Клерис и Бабинйотис (2004: 73) нулевият член съществува в случаите, когато липсата на какъвто и да е член е задължителна.

Аргумент в полза на съществуването на НуЧ е фактът, че има редица случаи, в които, ако задължителният НуЧ бъде заменен с ОЧ или НЧ, значението на изказването се променя значително (Теофанопулу-Конту et al., 1998: 28).

Περιμένω το παιδί.

*I am waiting for **the child*** (специфично, определено).

Περιμένω ένα παιδί.

*I am waiting for **a child*** (специфично, неопределено).

*Περιμένω **пαιδί**.*

*I am waiting for ***child*** (Бременна съм.)

НуЧ се появява пред съществителни имена в позицията на подлог или допълнение, както със съществителни собствени имена в позицията на допълнения след глаголи, означаващи „наричам се“ (Теофанопулу-Конту et al., 1998: 23) напр.: *Είναι ευγενική γυναίκα.* - *She is ***kind woman**.*, както и със съществителни имена във вокатив или номинатив (Клерис и Бабинйотис, 2004: 78) като: *Γιάννη έλα εδώ!* - *Yianni come here!*, *Νίκος, γρήγορα εδώ!* - *Nikos, quickly here!*

4.3.1. Употреба на НуЧ

1. Пред съществителни нарицателни в позиция на глаголни

допълнения, когато реферират към неопределени същности, назовани от опорното съществително име: *Έχει ποδήλατο.* - *S/he has *bike.*

2. Генерична референция: *Σκυλί που γαβγίζει δε δαγκώνει.* - *Dog that barks does not bite.*
3. Именни фрази в надписи *Μαρία Παππά - Ιατρός.* - *Maria Pappa – Doctor*; със съществителни, означаващи вещество, свойство, измерване и т.н.: *Ένα ποτήρι νερό.* - *A glass *water*; във фрази, съдържащи прилагателни за качество, свойство или произход в родителен падеж като: *Αυτοκίνητο υψηλής τεχνολογίας.* - *Car (of) *high technology.*
4. Пред местоимения и въпросителни думи: преди определителното местоимение *μόνος, -η, -ο* (от себе си), след въпросителните местоимения *ποιός, -α, ο* (кой) и *πόσος, -η, -ο* (колко / много), въпросителната дума *τι* (какво), след дейктичното местоимение *τόσος, -η, -ο* (така / такава), относителните местоимения *όποιος, -α, -ο* (който и да е) и *όσος, -η, -ο* (всеки, в каквото и да е количество или брой): *Όποιο βιβλίο και να πάρεις θα του αρέσει.* - *Whichever book you take he will like it.*
5. В предложни фрази главно с предлозите *με* (с), *σε* (в), *από* (от): *Είναι δεμένα με κορδέλα.* - *They are tied *with band.*

6. Именни фрази, съдържащи се в отрицателно изречение, равни по значение на *κανένας* (никой) и *τίποτα* (нищо): *Δεν ακούει άνθρωπο.* - *S/he doesn't listen to *person. (To anybody).*
7. В колокации, състоящи се от глагол, особено с глаголите *έχω* (имам) и *κάνω* (правя) + съществително: *Κάνω μπάνιο.* - **Do bath., Έχω πονοκέφαλο.* - *I have *headache.*
8. В устойчиви словосъчетания с повторение на съществително или предлог: *Περπατούσαν χέρι - χέρι.* - *They were walking *hand-hand.*

Обобщение

Сравнявайки употребите на членните форми в двете системи, новогръцката и английската, могат да бъдат открити сходства и разлики.

Като начало и двата езика кодират определеността и неопределеността по подобен начин, независимо от специфичността или неспецифичността на контекста (Хокинз et al., 2006).

Що се отнася до ОЧ, и в двата езика той се използва за анафорична и катафорична референция, а също и за ситуационна референция и логическа употреба. Нещо повече, и двата езика използват ОЧ за спорадична референция, за референция с части от тялото и за генерична референция със съществителни имена в единствено и в множествено число.

По отношение на НЧ, и в двата езика той се използва за неопределена / неуникална референция, за цифрова употреба или за генерична референция.

НУЧ и в двата езика изразява неопределена / неуникална субстанция или същност. В някои случаи НУЧ се използва и за определено значение, както и за генерична референция. Накрая, и в двата езика в паралелни структури и фиксирани фрази НУЧ се използва за спорадична референция.

Основна разлика между двата езика е употребата на ОЧ със собствени имена. В съвременния гръцки употребата на ОЧ преди собствените имена е задължителна, докато в английския те се маркират с НУЧ, с изключение на някои специални случаи.

Важна разлика е, че в съвременния гръцки, за разлика от английския, ОЧ се използва с някои местоимения (притежателни, рефлексивни, реципрочни, относителни, възвратни) и демонстративни - проксимални, дистални.

Друга разлика се открива в употребата на ОЧ в съвременния гръцки език с броими и неброими съществителни имена в единствено и множествено число за изразяване на генерична, без разлика между специфична и неспецифична референция, докато на английски ОЧ рядко се използва в генеричен неспецифичен смисъл със съществителни в единствено число, докато, когато се използва в множествено число, референцията е специфична.

В новогръцкия език не се допуска употребата на НЧ при

изразяването на описателна употреба пред съществителни в позиция на глаголни допълнения. НЧ в случаите на NP с прилагателни в сравнителната степен в новогръцкия език се замества от НуЧ.

Можем да обобщим, че в случаите на спорадична референция в новогръцкия език се използва ОЧ, докато в аналогични структури в английския се появява НуЧ.

Глава 5

Анализ

5.1. Изследване

5.1.1. Субекти

В проучването участват 205 ученици от гръцката прогимназиална и гимназиална степени (гимназия и лицей) от градовете Неврокопи и Драма, които изучават английски език като чужд. Те варират между 13 и 17-годишна възраст и включват момичета и момчета, за които гръцкият е майчин език. Те бяха разделени на три нива според времето, в което са изучавали английски език. За ниво А то е приблизително 200 часа, за ниво В - 400 часа и за ниво С - 700 часа. Приравнени към Общата европейска езикова рамка (CEFR) те могат да се класифицират като обучаеми на ниво А2, В1 и С1. Броят на учениците за ниво А е 67, за ниво В - 64 и за ниво С - 74.

5.1.2. Инструмент

За целите на изследването бяха създадени три теста, по един за всяко ниво, проведени между октомври и ноември 2018 г. в реално учебно време. Всеки тест се състои от три различни задачи – две за попълване на празни места и една за коригиране на грешки. Броят на въпросите в теста за ниво А е 92, за ниво В - 111 и за ниво С - 130. Писмените инструкции във всички тестове са на английски, въпреки че учениците получиха допълнителни инструкции на гръцки.

Времето, определено за теста, беше 45 минути.

5.1.3. Анализ

Анализът на данни бе извършен с помощта на софтуера IBM SPSS Statistics (версия 20) и Microsoft Excel (версия 2010). Отговорите бяха класифицирани като правилни или грешни. Членът *a* и неговият аломорф *an* се разглеждат като едно цяло. Освен това не се прави разграничение между *zero* и *null* член, а само между наличието или не на член, като и за двата случая се използва терминът *нулев член*.

Разглеждат се три категории грешки: *грешно добавяне*, *грешно изпускане* и *грешно разместване (заместване)* на членове, всяка разделена на два типа, една за ОЧ и една за НЧ.

Разгледани са трите членни форми: ОЧ (маркиран като d), НЧ (маркиран като i) и НуЧ (маркиран като n).

По този начин навсякъде, където учениците са използвали НЧ вместо НуЧ, това се счита за случай на грешно добавяне и е отбелязано като грешка тип a-1, докато употребата на ОЧ вместо НуЧ се счита за грешно добавяне, маркирано като грешка тип a-2.

Аналогично, употребата на НуЧ вместо НЧ се счита за изпускане, маркирана като грешка тип b-1, а употребата на ОЧ вместо НЧ се счита за разместване, маркирана като грешка тип b-2.

Замяната на ОЧ с НуЧ се счита за изпускане, грешка маркирана като тип c-1, докато заместването на ОЧ с НЧ се счита за

разместване, грешка маркирана като тип с-2.

Правилно	грешка	тип	характеристика
n	i	a-1	Грешно добавяне на НЧ
n	d	a-2	Грешно добавяне на ОЧ
i	n	b-1	Изпускане на НЧ
i	d	b-2	Разместване на НЧ
d	n	c-1	Изпускане на ОЧ
d	i	c-2	Разместване на ОЧ

Таблица 3. Типове грешки.

В Таблица 3. са изброени шестте вида грешки, които се използват като отправна точка за всички последващи анализи.

Анализът на грешките се провежда в два етапа. Първият етап е свързан с преглед на видовете грешки, допуснати от 205-те субекта. След това грешките са допълнително разделени в различни категории, за да се изследва дали те могат да се дължат на влияние на съвременния гръцки език.

Във втория етап на анализа се сравняват грешките между трите нива. Анализът се основава на предварително изготвена графична кутия (boxplot diagram)⁴, съдържаща емпиричните данни, след което те се подлагат на еднофакторен дисперсионен анализ (one

⁴ *Графична кутия* е термин в описателната статистика. „Това е вид диаграма, често използвана при обяснителен анализ на данни”. Графичните кутии визуално показват разпределението на числовите данни и изкривяването чрез показване на данните за квантили (или проценти) и средни стойности.“ (<https://www.simplypsychology.org/boxplots.html>).

way ANOVA), за да се сравни общото представяне на учениците по нива и да се определи дали съществуват статистически значими разлики между независимите групи. Сравненията между нива А и В са представени в Таблица 19., между нива В и С – в Таблица 20. и между нива А и С – в Таблица 21.

5.1.4. Резултати

5.1.4.1. Ниво А

Ниво А се състои от 67 ученици:

Общо въпроси 6164					
Грешна употреба 3043 (49.4%)				Правилна употреба 3121 (50.6%)	
Правилно	грешка	тип	Общо	характеризиране	Общо
n	i	a-1	412 (13.5%)	Грешно добавяне на НЧ	Грешно добавяне: 54.1%
n	d	a-2	1235 (40.6%)	Грешно добавяне на ОЧ	
i	n	b-1	407 (13.4%)	Изпускане на НЧ	Изпускане: 25%
i	d	b-2	290 (9.5%)	Разместване на НЧ	
d	n	c-1	355 (11.7%)	Изпускане на ОЧ	
d	i	c-2	344 (11.3%)	Разместване на ОЧ	Разместване: 20.8%

Таблица 4. Типове грешки - ниво А.

Както се вижда от Таблица 4., общият брой грешки, допуснати от ученици на ниво А, са 3043 от 6164 елемента, което представлява 49,4% неверни отговори, от които 54,1% се отнасят до грешно добавяне на членове, 25% изпускане на членове и 20,8 % разместване между ОЧ и НЧ.

По-конкретно, 412 грешки (13,5%) са допуснати при грешно добавяне на НЧ, докато 1235 (40,6%) се отнасят до грешно добавяне на ОЧ. 407 грешки (13,4%) са допуснати при изпускане на НЧ, а 355 (11,7%) при изпускане на ОЧ. Що се отнася до разместването на членните форми, има открити 290 (9,5%) грешки на разместване на НЧ и 344 (11,3%) на разместване на ОЧ.

Следва по-подробен количествен анализ на всяка категория грешки, представен в Таблицы 5, 6 и 7.

Грешно добавяне на членове

- Грешно добавяне на НЧ (13,5%)
- Грешно добавяне на ОЧ (40,6%)

Тип грешка а-2 Грешно добавяне на ОЧ вместо НЧ (ниво А)	
Генерична референция в единствено число	380 (30.8%)
Генерична референция в множествено число	217 (17.6%)
Спорадична референция с институции	133 (10.8%)
Преди собствени имена	490 (39.7%)

Таблица 5. Тип грешка а-2 ниво А.

Изпускане на членове

- Изпускане на НЧ (13,4%)

Тип грешка b-1 Изпускане на НЧ (ниво А)	
Генерична-неспецифична информация	67 (16.5%)
Преди съществителни като допълнения	322 (79%)

Таблица 6. Тип грешка b-1 ниво А.

- Изпускане на ОЧ (11,7%)

Тип грешка c-1 Изпускане на ОЧ (ниво А)	
Пред съществителни като допълнения	50 (14.1%)
Пред собствени имена	138 (38.9%)

Таблица 7. Тип грешка c-1 ниво А.

Разместване на членове

- Разместване на НЧ (9,5%).
- Разместване на ОЧ (11,3%)

Обобщение

Не са открити доказателства за езикова интерференция при неправилното добавяне на НЧ. 13,5% от конкретните видове грешки не съответстват на нито една от употребите на НЧ в новогръцкия език, представени в Глава 4.

Точно обратното, високият процент на грешно добавяне на ОЧ (40,6%) може да се счита за доказателство за наличието на

езикова интерференция, което потвърждава първата изследователска хипотеза. Този тип грешки се класифицират в следните подгрупи: употреба на ОЧ за генерична референция в единствено число (30,8%), за генерична референция в множествено число (17,6%), за спорадична референция с институции (10,8). Анализът потвърждава и втората хипотеза, а именно, погрешна свръхупотреба на ОЧ със собствени имена (39,7%), което е типично за употребата му в новогръцкия, но отсъства в английския език.

Що се отнася до изпускането на НЧ анализът показва 79% грешки от този тип. Това са случаи на изпускане пред фрази със съществителни имена в позиция на допълнения на глагола. Този резултат потвърждава третата изследователска хипотеза за наличие на междуезикова интерференция. Допълнителни 16,5% от грешките, дължащи се на изпускане на НЧ, са допуснати в случаите, когато говорещият иска да предостави някаква обща и неуточнена информация, където в новогръцки език се използва НЧ. Следователно, тези грешки са също резултат от интерференция.

Доказателства за езикова интерференция откриваме и при случаите на изпускане на ОЧ, от които 14,1% се отнасят до изпускането на ОЧ пред съществителните имена в позиция на допълнения на глагола. Неочаквана констатация е, че 38,9% от грешките при изпускането на ОЧ се отнасят до изпускането на ОЧ пред собствени имена в английската продукция на учениците, което вероятно се дължи на свръхгенерализация на английското правило за

липса на членуване на собствени имена.

Четвъртата хипотеза е, че най-малко грешки се очакват при разместването/смесването на ОЧ и НЧ, тъй като и в английски и в гръцки определеността се маркира по сходен начин и повечето от употребите им в двата езика съвпадат.

Резултатите подкрепят това предположение. Случаите на разместване на ОЧ с НЧ са 290 (9,5%) грешки от тип b-2, докато случаите на разместване на НЧ с ОЧ са 344 (11,3%) от тип c-2 грешки. Общият процент грешки при разместване между ОЧ и НЧ е 20,8%. Той е по-нисък в сравнение с общия брой грешки при изпускане (25%) и общия брой грешки при добавяне (54,1%) (Таблица 4.). Грешките, допуснати при употребата на ОЧ вместо НЧ, са случаи, когато дадена субстанция се представя като определена вместо неопределена и която би била семантично приемлива в различен контекст. Грешките при заместването на ОЧ с НЧ не попадат в никоя категория, тъй като техните новогръцки еквиваленти също са семантично неприемливи.

Струва си да се спомене фактът, че съществува малък процент от въпроси (3,3%), на които всички ученици от А ниво са отговорили правилно.

5.1.4.2. Ниво В

Ниво В се състои от 64 ученици:

Общо въпроси 7104

Грешна употреба 2344 (33%)				Правилна употреба 4760 (67%)	
Правилно	грешка	тип	общо	характеризиране	Общо
n	i	a-1	188 (8%)	Грешно добавяне на НЧ	Грешно добавяне: 56.3%
n	d	a-2	1132 (48.3%)	Грешно добавяне на ОЧ	
i	n	b-1	209 (8.9%)	Изпускане на НЧ	Изпускане: 28.6%
i	d	b-2	111 (4.7%)	Разместване на НЧ	
d	n	c-1	462 (19.7%)	Изпускане на ОЧ	
d	i	c-2	242 (10.3%)	Разместване на ОЧ	Разместване: 15.1%

Таблица 8. Типове грешки - ниво В.

Учениците от В ниво са допуснали 2344 грешки от 7104 елемента, които възлизат на 33%, от които 56,3% се отнасят до неправилно добавяне на членове, 28,6% изпускане на членове и 15,1% разместване/смесване на ОЧ и НЧ.

188 грешки (8%) се дължат на неправилно добавяне на НЧ, докато 1132 (48,3%) са резултат от грешното добавяне на ОЧ. 209 (8,9%) грешки са допуснати при изпускането на НЧ и 462 (19,7%) при изпускането на ОЧ. Установени са 111 грешки (4,7%), дължащи се на разместване на НЧ с ОЧ, и 242 (10,3%) грешки при разместване

на ОЧ с НЧ.

Грешно добавяне на членове

- Грешно добавяне на НЧ (8%)
- Грешно добавяне на ОЧ (48,3%)

Тип грешка а-2 Грешно добавяне на ОЧ вместо НуЧ (ниво В)	
Генерична референция в единствено число	328 (29%)
Генерична референция в множествено число	234 (20.7%)
Спорадична референция с институции	237 (20.9%)
Субстантивизиране на цяло изречение	18 (1.6%)
Преди собствени имена	293 (25.9%)

Таблица 9. Тип грешка а-2 ниво В.

Изпускане на членове

- Изпускане на НЧ (8.9%)

Тип грешка б-1 Изпускане на НЧ (ниво В)	
Генерична-неспецифична информация	17 (8.1%)
Преди съществителни като допълнения	146 (69.9%)

Таблица 10. Тип грешка б-1 ниво В.

- Изпускане на ОЧ (19.7%)

Тип грешка с-1 Изпускане на ОЧ (ниво В)	
Преди съществителни като допълнения	24 (5.2%)

Преди собствените имена	176 (38.1%)
Генерична-неспецифична информация	84 (18.2%)

Таблица 11. Тип грешка с-1 ниво В.

Разместване на членове

- Разместване на ОЧ (10,3%)
- Разместване на НЧ (4,7%)

Тип грешка б-2 Разместване на неопределителния член (ниво В)	
Генерична референция в единствено число	64 (57.7%)

Таблица 12. Тип грешка б-2 ниво В.

Обобщение

Този раздел от проучването се занимава с анализ на грешки при употребата на английските членни морфеми от гръцки ученици, изучаващи английски език като чужд на ниво В.

В примерите за погрешно добавяне на неопределителния член не се откриват доказателства за езикова интерференция на ниво В. Във всички 8% от конкретните типове грешки не са намерени съответни употреби в новогръцкия НЧ.

Анализът отново показва прекомерна употреба (излишно добавяне) на ОЧ, което потвърждава първата хипотеза за наличие на езикова интерференция от майчиния език и недостатъчно усвояване на правилата за употреба на ОЧ в английския език от учениците на

ниво В. Грешното добавяне на ОЧ на мястото на НуЧ представлява 48,3% от всички грешки. Подобно на грешките при добавяне на ОЧ на ниво А, те се подразделят на следните групи: употреба на ОЧ за генерична референция в единствено число (29%), за генерична референция в множествено число (20,7%), за спорадична референция към институции (20,9%), за субстантивирание на цяло изречение (1,6%) и употреба на ОЧ със собствени имена (25,9%). Всички тези грешки могат да се интерпретират като дължащи се на интерференция от майчиния език, които отразяват употребите на новогръцкия ОЧ.

Втората хипотеза също се потвърждава от високия процент на грешно добавяне на ОЧ пред собствените имена - 25,9%.

Както може да се види от данните в Таблица 18, 146 (69,9%) от всичките 209 грешки са случаи на изпускане на НЧ пред съществителни във функция на глаголни допълнения, което потвърждава хипотезата за очакваната грешка поради езикова интерференция. Още 8,1% се откриват при изпускането на НЧ в случаите на генерична неспецифична информация.

Доказателства за езикова интерференция се наблюдават и при случаите на изпускане на ОЧ, от които 5,2% се отнасят до изпускане на ОЧ пред съществителните като допълнения на глагола. 18,2% от всички грешки при изпускане на ОЧ се наблюдават в случаи на генерична неспецифична референция. Тези грешки са вероятно също резултат от интерференция, тъй като в съвременния гръцки език ОЧ

може да се пропусне, когато се назовават генерализирани обекти. И накрая, 38,1% от всички грешки се дължат на изпускане на ОЧ пред собствени имена, където в английския език употребата му е задължителна. Както беше казано по-рано, това явление се дължи вероятно на свръхгенерализация подобно на учениците от ниво А.

Четвъртата хипотеза на изследването се подкрепя и на ниво В. Най-малко брой грешки се отнасят до разместването на ОЧ с НЧ, където се откриват 111 (4,7%) грешки от тип b-2, докато в случай на разместване на НЧ с ОЧ има 242 (10,3%) грешки от тип c-2 (Таблица 8). Общият процент грешки при разместване между ОЧ и НЧ е 15,1%, което е по-малко както от общия брой грешки при изпускането (28,6%), така и от грешките при грешно добавяне (56,3%) (Таблица 8). 64 грешки, допуснати при разместването на НЧ, са пример за езикова интерференция при употребата на ОЧ за генерична референция в единствено число и представляват 57,7% от всички 111 НЧ грешки. Не може да се открие езикова интерференция в примерите за разместване на ОЧ при ученици от В ниво. Всички 242 грешки от този тип (10,3%) се считат за случаи на объркване на категориите определеност и неопределеност, което може да варира в зависимост от контекста.

Както на ниво А, така и на ниво В има въпроси, в които няма наблюдавани грешки, които възлизат на 2,7%.

5.1.4.3. Ниво С

Ниво С, състоящо се от 74 ученици:

Общо въпроси 9620					
Грешна употреба 2985 (31%)				Правилна употреба 6635 (69%)	
Правилно	грешка	тип	общо	характеризиране	Общо
n	i	a-1	93 (3.1%)	Грешно добавяне на НЧ	Грешно добавяне: 39.3%
n	d	a-2	1081 (36.2%)	Грешно добавяне на ОЧ	
i	n	b-1	433 (14.5%)	Изпускане на НЧ	Изпускане: 42.6%
i	d	b-2	200 (6.7%)	Разместване на НЧ	
d	n	c-1	839 (28.1%)	Изпускане на ОЧ	
d	i	c-2	339 11.4%	Разместване на ОЧ	Разместване: 18.1%

Таблица 13. Типове грешки - ниво С.

На ниво С са идентифицирани 2985 грешки от 9620 въпроса, което представлява 31% неверни отговори, от които 39,3% се отнасят до неправилно добавяне на членни форми, 42,6% - до изпускане на членни форми и 18,1% - до разместване между ОЧ и НЧ.

От всички 39,3% грешки на добавяне, 36,2% са направени при грешно добавяне на ОЧ, а само 3,1% при грешно добавяне на

НЧ. Грешките при изпускането (42,6%) се състоят от 14,5% изпускане на НЧ и 28,1% грешки при изпускане на ОЧ. Всичките грешки при разместване на двата члена са 18,1%, от които 6,7% се отнасят до разместване на НЧ, а 11,4% до разместване на ОЧ.

По-нататъшен анализ на тези резултати следва по-долу:

Грешно добавяне на членни форми

- Грешно добавяне на НЧ (3,1%)
- Грешно добавяне на ОЧ (36,2%)

Тип грешка а-2 Грешно добавяне на ОЧ (level C)	
Генерична референция в единствено число	263 (24.3%)
Генерична референция в множествено число	250 (23.1%)
Спорадична референция с институции	224 (20.7%)
Субстантивизиране на цяло изречение	7 (0.6%)
Преди собствени имена	336 (31.1%)

Таблица 14. Тип грешка а-2 ниво C.

Изпускане на членни форми

- Изпускане на НЧ (14,5%)

Тип грешка б-1 Изпускане на НЧ (ниво C)	
Преди съществителни като допълнения	187 (43.2%)
Генерична-неспецифична информация	23 (5.3%)

Таблица 15. Тип грешка б-1 ниво C.

- Изпускане на ОЧ (28,1%)

Тип грешка с-1 Изпускане на ОЧ (ниво С)	
Преди съществителни като допълнения	34 (4.1%)
Преди собствени имена	462 (55.1%)

Таблица 16. Тип грешка с-1 ниво С.

Разместване на членове

- Разместване на ОЧ (11,4%)
- Разместване на НЧ (6,7%)

Тип грешка b-2 Разместване на НЧ (level C)	
Генерична референция в единствено число	38 (19%)

Таблица 17. Тип грешка b-2 ниво С.

Както на нива А и В, така и на ниво С има въпроси (1,5%), при които няма наблюдавани грешки.

Обобщение

Тази част от изследването се фокусира върху грешки при употребата на английските членни форми от гръцки обучавани на ниво С.

Грешното добавяне на НЧ на ниво С е много ниско (3,1%), по-ниско от резултатите на ниво А (13,5%) и В (8%). При тези грешки не е открита междуезикова интерференция. В тези случаи не са намерени сравними употреби на новогръцкия НЧ.

По отношение на първата изследователска хипотеза, прекомерната употреба на ОЧ е засвидетелствана и при учениците на ниво С, подобно на учениците от ниво А и В. 36,2% от всички грешки при добавяне на това ниво са грешно добавяне на ОЧ. От тези грешки 24,3% са направени при употребата на ОЧ за генерична референция в единствено число, 23,1% - генерична референция в множествено число, 20,7% за спорадична референция с институции, 0,6% за субстантивизиране на цяло изречение и 31,1% в употреба на ОЧ със собствени имена. Всички тези грешки могат да бъдат интерпретирани като причинени от интерференция на родния език, които са аналогични на употребите на новогръцкия ОЧ, представени в глава 4.

Втората хипотеза на това изследване се подкрепя от големия процент грешно добавяне на ОЧ пред собствени имена (31,1%), друга характеристика на новогръцкия ОЧ, която води до езикова интерференция.

Що се отнася до третата хипотеза, очакваната грешка на езикова интерференция е засвидетелствана в 187 (43,2%) случая на изпускане на НЧ пред съществителни като глаголни допълнения, отразени в Таблица 26. Още 5,3% от грешките при изпускането на НЧ се откриват в случаите на генерична-неспецифична референция.

Както и на другите две нива, доказателства за езикова интерференция се намират и в грешките при изпускане на членовете, от които 4,1% се отнасят до изпускане на ОЧ пред съществителни

като глаголни допълнения. Подобно на учениците от А и В ниво, учениците от С ниво също изпускат ОЧ пред собствените имена. 462 (55,1%) грешки са открити в изпускането на ОЧ пред собствени имена, оправдано, както по-рано, вероятно от свръхгенерализация на английските правила за употреба на членните форми.

Четвъртата хипотеза на изследването се подкрепя и на ниво С. 200 (6,7%) грешки от тип b-2 се отнасят до разместването на ОЧ с НЧ, докато в случай на разместване на НЧ с ОЧ се откриват 339 (11,4%) грешки от типа c-2 (Таблица 13). По този начин общият брой от 18,1% грешки при разместване между ОЧ и НЧ е по-малък в сравнение с предходните две нива, като общият брой грешки при изпускането е 42,6%, а грешките при грешно добавяне са 39,3% (Таблица 13). 19% от общите грешки, допуснати при разместването на НЧ, са примери за езикова интерференция на употребата на ОЧ за генерична референция в единствено число. В примерите за разместване на ОЧ при ученици на ниво С не може да се открие езикова интерференция и следователно всички 11,4% от тези грешки се считат за случаи на липса на диференциация на определеност и неопределеност.

5.1.4.4. Сравнение на трите нива

За да се сравни общото представяне на учениците между трите нива, беше създадена следната (box) диаграма, където 1, 2, 3 съответстват на нива А, В и С:

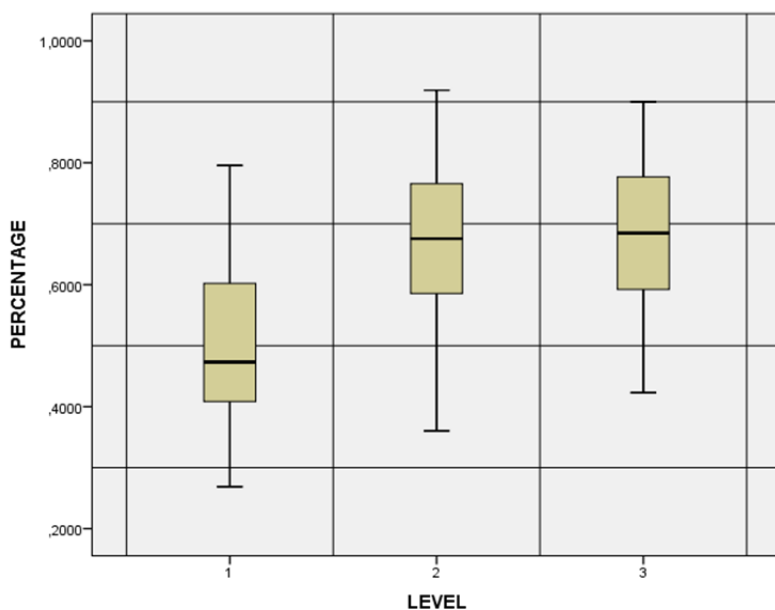

Таблица 18. Диаграма, сравняваща общото представяне на учениците между трите нива.

Както можем да видим, общото представяне на учениците от ниво А се различава от това на нива В и С.

25% от верните отговори на учениците на ниво А са под 40% с най-ниска оценка от 28%, а 25% от верните отговори на учениците са над 60% с най-висок резултат около 80%.

Медианата е около 48%. Интерквартилният диапазон е между 40% и 60%, което означава, че половината от резултатите на учениците варират между 40% и 60%.

25% от учениците от ниво В са се представили между 35% и 60%, и 25% между 76% и 92%. Медианата е около 67%. Интерквартилният диапазон е между 58% и 78%.

25% от учениците на ниво С са се представили между 37% и 61%, и 25% между 78% и 90%. Медианата е около 68%. Интерквартилният диапазон е между 58% и 78%.

По този начин може да се заключи, че средният резултат на учениците от нива В и С е по-висок от този на учениците от А ниво.

Данните от графичната кутия (boxplot диаграмата) бяха подложени на еднопосочен ANOVA тест, сравняващ нива А и В, В и С и А и С. Резултатите са представени по-долу:

Descriptives and one-way ANOVA between levels A and B (1-2).

Descriptives

PERCENTAGE

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
A	67	,503771	,1383268	,0168993	,470031	,537512	,2688	,7957
B	64	,670045	,1258040	,0157255	,638620	,701470	,3604	,9189
Total	131	,585004	,1560302	,0136324	,558034	,611974	,2688	,9189

ANOVA

PERCENTAGE

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,905	1	,905	51,656	,000
Within Groups	2,260	129	,018		
Total	3,165	130			

Таблица 19.Дескриптиви и еднофакторен дисперсионен анализ между нива А и В (1-2).

Както може да се види от Таблица 19 средната стойност на грешките за учениците от ниво А е 50,4%, докато за учениците от ниво В е 67% (с 95% доверителен интервал (Confidence Interval)). Долната граница за ниво А е 47%, а за ниво В е 63,9%. Горната граница е 53,8% за ниво А и 70,1% за ниво В. Минималната стойност за ниво А е 26,9%, а за ниво В е 36%. И накрая, максимумът за ниво А е 79,6%, а за ниво В е 91,9%. Стойността на значимостта е 0,000, което означава, че има значителна разлика между представянето на учениците от ниво А и ниво В, като учениците от ниво В се представят значително по-добре от учениците от ниво А.

Descriptives and one-way ANOVA between levels B and C (2-3).

Descriptives

PERCENTAGE

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
B	64	,670045	,1258040	,0157255	,638620	,701470	,3604	,9189
C	73	,688198	,1147209	,0134271	,661432	,714964	,4231	,9000
Total	137	,679718	,1199234	,0102457	,659456	,699979	,3604	,9189

ANOVA

PERCENTAGE

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,011	1	,011	,780	,379
Within Groups	1,945	135	,014		
Total	1,956	136			

Таблица 20. Дескриптиви и еднофакторен дисперсионен анализ между нива В и С (2-3).

Таблица 20. по-горе показва, че средната стойност за учениците от В ниво е 67%, докато за учениците от С ниво е 68,8% (с 95% доверителен интервал). Долната граница за ниво В е 63,9%, а за ниво С е 66,1%. Горната граница е 70,1% за ниво В и 71,5% за ниво С. Минималното за ниво В е 36%, а за ниво С е 42,3% и накрая максималното за ниво В е 91,9%, а за ниво С е 90%. Стойността на значимостта е 0,379, така че представянето на учениците между нива В и С не показва значителна разлика.

Descriptives and one-way ANOVA between levels A and C (1-3).

Descriptives

PERCENTAGE

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
A	67	,503771	,1383268	,0168993	,470031	,537512	,2688	,7957
C	73	,688198	,1147209	,0134271	,661432	,714964	,4231	,9000
Total	140	,599937	,1563689	,0132156	,573807	,626066	,2688	,9000

ANOVA

PERCENTAGE

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1,188	1	1,188	74,185	,000
Within Groups	2,210	138	,016		
Total	3,399	139			

Таблица 21. Дескриптиви и еднофакторен дисперсионен анализ между нива А и С (1-3).

Както е показано в Таблица 21., средната стойност на грешките за учениците от ниво А е 50,4%, докато за учениците от ниво С е 68,9% (с 95% доверителен интервал). Долната граница за ниво А е 47%, а за ниво С е 66,1%. Горната граница е 53,8% за ниво А и 71,5% за ниво С. Минимумът за ниво А е 26,9%, а за ниво С е 42,3%. Максимумът за ниво А е 79,6%, а за ниво С е 90%. Стойността на значимостта е 0,000, така че се наблюдава значителна разлика между представянето на учениците от ниво А и ниво С, като учениците от ниво С се представят значително по-добре от учениците от ниво А.

Взети заедно, тези резултати предполагат, че има значителна разлика между цялостното представяне на учениците от А и В ниво, като учениците от В ниво се представят значително по-добре от учениците от А ниво. Съществува също значителна разлика между представянето на учениците от ниво А и ниво С. Изненадващо, представянето на учениците от ниво С не показва съществена разлика от представянето на обучаемите на съседното по-долно ниво В.

Заклучение

Резултатите потвърдиха четирите хипотези, базирани на структурните различия в двата езика, наблюдавани при употребата на членните форми. Установява се прекомерна употреба на ОЧ и на трите изследвани нива, като учениците от В ниво допускат най-много грешки (56,3%). Тези грешки се отнасят до употребата на ОЧ

за генерична референция в единствено число (30,8% на ниво А, 29% на ниво В и 24,3% на ниво С), за генерична референция в множествено число (17,6% на ниво А, 20,7% на ниво В и 23,1% на ниво С), за спорадична референция с институции (10,8% на ниво А, 20,9% на ниво В и 20,7% на ниво С) и употребата на ОЧ със собствени имена (39,7% на ниво А, 25,9% на ниво В и 31,1% на ниво С).

Сравнението на горните резултати показва, че излишното добавяне на ОЧ се повишава с повишаване на нивото във всички категории, с изключение на употребите при генерична референция в единствено число и със собствени имена. Процентът на грешно добавяне на ОЧ пред собствени имена е достатъчно висок, за да потвърди хипотеза 2, а именно, че може да се очаква прекомерна употреба на ОЧ със собствени имена.

Потвърдена е и хипотеза 3. Изпускането на НЧ пред съществителните като глаголни допълнения е 79%, 69,9% и 43,2% от всички грешки при изпускане на НЧ, съответно за ученици от ниво А, В и С.

Резултатите потвърдиха и хипотеза 4. Най-малко грешки в трите категории, са в разместването между ОЧ и НЧ, като процентите са съответно 20,8%, 15,1% и 18,1% за нива А, В и С.

Констатациите от настоящия анализ, сравнени с тези от други проучвания (Хокинз et al., 2006; Мастър, 1987; Мърфи, 1997; Снейп et al., 2006; Трейдман, 2002 *inter alia*), потвърждават, че има

доказателства за определени случаи на интерференция на родния език при употребата на английските членни форми от гръцки ученици, изучаващи английския език като чужд.

Анализът на грешките разкрива и следното:

- Грешната употреба на членовете намалява с повишаване на нивото ($49,4\% < 33\% < 31\%$);

- Грешното добавяне на ОЧ се повишава на ниво В, но намалява на ниво С ($40,6\% < 48,3\% > 36,2\%$);

- Грешното добавяне на НЧ намалява с повишаване на нивото ($13,5\% < 8\% < 3,1\%$);

- Изпускането на членове се повишава с повишаване на нивото ($25\% < 28,6\% < 42,6\%$) поради нарастване на изпускането на ОЧ ($11,7\% < 19,7\% < 28,1\%$).

С цел цялостно представяне на учениците беше създадена графична кутия и беше проведен еднофакторен дисперсионен анализ (one way ANOVA), който разкри интересни факти.

Резултатите, получени от графиката, показват, че интерквартилният диапазон за учениците от ниво А е между 40% и 60%, което означава, че половината от учениците, дали правилни отговори, варира между 40% и 60%, като медианата е около 48% .

За учениците от В ниво интерквартилният диапазон е между 58% и 78%, като медианата е около 67%, а за учениците на С ниво интерквартилният диапазон е между 58% и 78%, а медианата лежи на около 68%. Следователно, можем да заключим, че средното

представяне на учениците от ниво В и С е около 20% по-добро от това на учениците от ниво А.

Резултатите от еднофакторния дисперсионен анализ (one way ANOVA) показаха, че общото представяне на учениците се подобрява на по-високи нива. Въпреки значителната разлика между представянето на учениците от А и В ниво, тъй като учениците от В ниво се представят по-добре, представянето на учениците на нива В и С не показва значителна разлика. Този факт вероятно индикира тенденция към фосилизация на грешки на учениците в даден момент и липса на напредък в усвояването на употребата на английските членни форми.

Анализът на грешките в това изследване потвърждава констатациите от голяма част от предишни публикации, посветени на усвояването на английските членни форми от носители на други езици (Мастър, 1987; Мастер, 1990; Мърфи, 1997; Париш, 1987 *inter alia*) и доказва, че гръцките ученици изучаващи английски език като чужд, имат затруднения при употребата на английските членове дори на напреднали нива. Това предполага, че са необходими в по-нататъшния процес на обучение и в преподавателската практика, за да може употребата на английската членна система да бъде напълно усвоена.

Приноси

1. За първи път се прави задълбочен съпоставителен анализ на членните системи в английския и гръцкия език. В резултат е изработена контрастивна таблица, в която приликите и разликите в случаите на задължителна употреба на членните форми в двата изследвани езика са обобщени и са посочени конкретните съответствия в другия език, което има както теоретична, така и практическа стойност.
2. Анализът на грешките потвърждава хипотезите на изследването, основани на съпоставителния анализ, и резултатите доказват наличието на относително висока степен на интерференция на РЕ в продукцията на гръцки ученици, изучаващи английския език.
3. За целите на изследването се прилагат статистически методи за описание и верифициране на резултатите от анализа, а именно – графична кутия и дисперсионен анализ. Това е иновативен подход в сравнение с традиционните описателни методи, които са най-често прилагани в анализа на грешките в познатата литература.
4. Резултатите от еднофакторния дисперсионен анализ (one way ANOVA) доказват, че общото представяне на учениците се

подобрява на по-високи нива, т.е., че междинният език в областта на членната система се развива и усъвършенства по посока усвояването на езика-цел.

5. Важно е да се отбележи обаче, че резултатите от проведения дисперсионен анализ доказват една много съществена теоретична постановка относно развитието на междинния език а именно, че то не е равномерно и равно-постъпателно (Селинкър, 1972), тъй като статистическият анализ показва, че в продукцията на учениците на нива В и С няма значителни разлики в типа и броя на допусканите грешки.
6. Теоретично може да се предположи, че такова „забавяне“ на прехода от ниво В на ниво С е вероятно сигнал за възможна тенденция към фосилизация, но това предположение подлежи на проверка върху по-обширен емпиричен материал.
7. Резултатите от анализа на грешките при използването на английските членни форми имат пряко приложение в чуждоезиковото обучение по английски език на гръцки обучаеми, фокусирайки вниманието на преподавателите към типовите грешки, дължащи се на системните разлики в структурите на двата езика, които задават условията за правилна граматична употреба на членните форми във всеки един от тях.

Цитирана в автореферата литература

1. Анагноστοпуλος, Γ. 1922. Anagnostopoulos, G. (1922), Αναγνωστόπουλος, Γ. Συμβολή πρώτη εις την ιστορίαν της ελληνικῆς γλώσσης. Περί τοῦ ἄρθρου, ἥτοι Ἱστορικὴ ἔρευνα τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς χρήσεως αὐτοῦ ἔν τε τῇ ἀρχαίᾳ καὶ τῇ νεωτέρᾳ ἐλληνικῇ, *Ἀθηνᾶ*, 34, 166-247.
2. Бери, Р. 1991. Berry, R. (1991). Rearticulating the Articles. *ELT Journal* 45, 252-43.
3. Бърнър, Б. и Г. Уорд. 1994. Birner, B., & Ward, G. (1994). Uniqueness, Familiarity, and the Definite Article in English. *Annual Meeting of the Berkeley Linguistics Society*, 20(1), 93-102. <http://dx.doi.org/10.3765/bls.v20i1.1479>
4. Бъртън-Робъртс, Н. 1981. Burton-Roberts, N. (1981). Review of J. Hawkins, Definiteness and indefiniteness. *Language* 57(1), 191-6.
5. Графична кутия. В: www.simplypsychology.org [онлайн]. [прегледан на 22.03.2021]. Достъпно на: <https://www.simplypsychology.org/boxplots.html>
6. Гуилпин, П. 2002. Guilpin, P. (2002). Η εμφάνιση του αόριστου άρθρου στα Ελληνικά. Διαχρονική μελέτη της έκφρασης απροσδιοριστίας του ονόματος από τη γλώσσα των Ευαγγελιστών έως το 17ο αιώνα. in: *Μελέτες για την Ελληνική γλώσσα: Πρακτικά της 22ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*, 219–28. ΑΠΘ.
7. Джеймз, К. 1980. James, C. (1980). *Contrastive Analysis*. Longman.

8. Джоли, А. и О'Кели, Д. 1991. Joly, A. and O'Kelly, D. (1991). *Grammaire systimatique de l'anglais*. Fernand Nathan.
9. Дзардзанос, А. 1946. Tzartzanos, A. (1946), Τζάρτζανος, Α. *Νεοελληνική Σύνταξις τόμος Β*. [Modern Greek Syntax, Book 2]. Οργανισμός Εκδόσεως Σχολικών Βιβλίων.
10. Душкова, Л. 1969. Dušková, L. (1969). On the Sources of Errors in Foreign Language Learning. *International Review of Applied Linguistics* 7, 11-30.
11. Дюлей, Х. и К. Бърт. 1974. Dulay, C. & Burt, K. (1974). Error and strategies in child second language acquisition. *TESOL Quarterly* 8, 129-138.
12. Елис, Р. 1985. Ellis, R. (1985). *Understanding Second Language Acquisition*. Oxford University Press.
13. Йонин, Т. et al. 2008. Ionin, T., Zubizarreta, M. L. & Maldonado, S. B. (2008). Sources of linguistic knowledge in the second language acquisition of English articles. *Lingua*, 118(4), 554-576. doi:[10.1016/j.lingua.2006.11.012](https://doi.org/10.1016/j.lingua.2006.11.012)
14. Калужа, Х. 1997. Kaluža, H. (1977). *The articles in English*. Warszawa. PWN.
15. Калужа, Х. 1981. Kaluža, H. (1981). *The Use of Articles in Contemporary English*. Heidelberg, Groos.
16. Кампос, Е и М. Ставру. 2004. Campos, H. and M. Stavrou (2004). Polydefinite constructions in Modern Greek and in Aromanian. In O. M. Tomic (Ed.), *Balkan Syntax and Semantics*, Linguistik Aktuell, 137-144. John Benjamins.

17. Клерис, Х. и Г. Бабинйотис. 2004. Clairis, Ch. & Babiniotis, G. (2004), Χρ. Κλαίρης – Γ. Μπαμπινιώτης, σε συνεργασία με τους: Α. Μόξερ, Α. Μπακάκου-Ορφανού, Στ. Σκοπετέα. *Γραμματική της Νέας Ελληνικής, Δομολεπουργική-Επικοινωνιακή 1.2. Τα ονοματικά στοιχεία (Άρθρα, Επίθετα, Αντωνυμίες), Η Εξειδίκευση της Αναφοράς στον Κόσμο της Πραγματικότητας*. Ελληνικά Γράμματα.
18. Крамски, Д. 1972. Krámský, J. (1972). *The Article and the Concept of Definiteness in Language*. Mouton.
19. Кристофърсен, П. 1939. Christophersen, P. (1939). *The Articles: A study of their theory and use in English*. Munksgaard.
20. Коляку, Д. 2004. Kolliakou, D. (2004). Monadic definites and polydefinites: their form, meaning, and use. *Journal of Linguistics* 40, 263-333.
21. Кордър, С.П. 1967. Corder, S. P. (1967). The Significance of Learner's Errors. *International Review of Applied Linguistics* 5, 161-170. <https://doi.org/10.1515/iral.1967.5.1-4.161>
22. Куърк, Р. et al. 1985. Quirk, R., Greenbaum, S., Leech, G. and J. Svartvik. (1985). *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Longman.
23. Ладó, Р. 1957. Lado, R. (1957). *Linguistics across Cultures*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
24. Лайънс, К. 1999. Lyons, C. (1999). *Definiteness*. Cambridge University Press.
25. Макридж, П. 1990. Mackridge, P. (1990). *Η νεοελληνική γλώσσα*

Περιγραφική ανάλυση της νεοελληνικής κοινής, (έκδοση του 1999). Πατάκης.

26. Μανδιλάρας, Β. 1990. Mandilaras, V. (1990), Μανδηλαράς, Β. *Η δομή της αρχαίας ελληνικής γλώσσας (συντακτικό)*. Καρδαμίτσα.
27. Μανολέσου, Ι. 1999. Manolessou, I. (1999), Μανωλέσσου, Ι. Από την ιστορία του άρθρου. [On the history of the article]. In J. Mozer (ed.) *Greek Linguistics 1997. Proceedings of the Third International Conference on Greek Linguistics*, 492-499. Ellinika Grammata.
28. Μανολέσου, Ι. и Χορόκς, Д. 2007. Manolessou, I. and Horrocks, G. (2007). The development of the definite article in Greek. *Proceedings of the 27th Annual Meeting of the Department of Linguistics*, 224-236. Aristotle University of Thessaloniki.
29. Мастер, П. 1987. Master, P. (1987). *A Cross-linguistic Interlanguage Analysis of the Acquisition of the English Article System*. Doctoral dissertation. UCLA.
30. Мастер, П. 1990. Master, P. (1990). Teaching the English articles as a binary system. *TESOL Quarterly* 24, 461-498.
31. Мастер, П. 1997. Master, P. (1997). The English Article System: Acquisition, Function, and Pedagogy. *System* 25, 215-232.
32. Мирамбел, А. 1998. Mirambel, A. (1988). *Η νέα ελληνική γλώσσα Περιγραφή και ανάλυση*. ΑΠΘ, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
33. Μърфи, С. 1997. Murphy, S. (1997). *Knowledge and production of English articles by advanced second language learners*. PhD Thesis. University of Texas, Austin.

34. Обща европейска езикова рамка. 2019. CEFRL. Council of Europe. (2019, January). Global scale - Table 1 (CEFR 3.3): Common Reference levels. <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/table-1-cefr-3.3-common-reference-levels-global-scale>
35. Париш, Б. 1987. Parrish, B. (1987). A new look at methodologies in the study of article acquisition for learners of ESL. *Language Learning* 37, 361-83. <https://doi.org/10.1111/j.1467-1770.1987.tb00576.x>
36. Парк, К. 1996. Park, K. (1996). The article acquisition in English as a foreign language. (ED397647). ERIC. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED397647.pdf>
37. Путцу, И. и Рамат, П. 2001. Putzu, I. and Ramat, P. (2001). Articles and quantifiers in the Mediterranean languages: a typological-diachronic analysis. In W. Bisang (ed.), *Aspects of Typology and Universals*, 99-132. Akademie.
38. Селинкър Л. 1972. Selinker, L. (1972). Interlanguage. *International Review of Applied Linguistics in Language Teaching* 10(3), 209-241. <https://doi.org/10.1515/iral.1972.10.1-4.209>
39. Сепенен, А. и Р. Сепенен. 1986. Seppänen, A. and R. Seppänen. (1986). Notes on quantifiers and definiteness in English. *Studia Neophilologica (Goteborg)* 58(2), 169-87.
40. Слоут, К. 1969. Sloat, C. (1969). Proper nouns in English. *Language* 45(1), 26-30.
41. Снейп, Н. et al. 2006. Snape, N., Leung, I. & Ting, H. C. (2006). Comparing Chinese, Japanese and Spanish Speakers in L2 English

Article Acquisition: Evidence against the Fluctuation Hypothesis? In Grantham O'Brien, M., Shea, C. and Archibald, J., (eds), *Proceedings of the 8th Generative Approaches to Second Language Acquisition Conference (GASLA 2006)*, 132–39. Cascadilla Proceedings Project.

42. Снейп, Н. et al. 2013. Snape, N., García-Mayo, M.D., & Gürel, A. (2013). L1 transfer in article selection for generic reference by Spanish, Turkish and Japanese L2 learners. *International Journal of English Studies*, 13(1), 1-28.
<https://doi.org/10.6018/ijes/2013/1/138701>
43. Θεοφανοπούλου-Κοντού, Δ. et al. 1998. Theofanopoulou - Kontou, D. et al. (1998), Δ. Θεοφανοπούλου-Κοντού, Γ. Κατσιμαλή, Α. Μόξερ, Β. Νικηφορίδου, Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου. *Θέματα νεοελληνικής σύνταξης. Θεωρία - Ασκήσεις. Διατηρηματικό Πρόγραμμα Διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας*, 2. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
44. Томас, М. 1989. Thomas, M. (1989). The acquisition of English articles by first- and second-language learners. *Applied Psycholinguistics* 10, 335-355.
<https://doi.org/10.1017/S0142716400008663>
45. Томбайдис, Д. 1994. Tombaidis, D. (1994), Τομπαΐδης, Δ. *Θέματα σύνταξης της νεοελληνικής γλώσσας*. Problems of the New Greek Syntax. Κώδικας.
46. Ty, X. H. 2005. Thu, H. N. (2005), *Vietnamese Learners Mastering English Articles*. PhD dissertation. University of Groningen. [Retrieved on November 3, 2017 from <https://www.rug.nl/PE/resArch/portal/files/2925155/thesis.pdf>].

47. Трейдман, Д. 2002. Trademan, J. (2002). *The acquisition of the English article system by native speakers of Spanish and Japanese: a cross-linguistic comparison*. Unpublished PhD dissertation. University of New Mexico.
48. Уордхау, Р. 1970. Wardhaugh, R. (1970). The Contrastive Analysis Hypothesis. *TESOL Quarterly* 4, 123-130.
49. Фрайс, Ч. К. 1945. Fries, C.C. (1945). *Teaching and Learning of English as a Foreign Language*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
50. Хатзипанайотидис, Е. 2018. Chatzipanagiotidis, E. (2018). English Articles Definiteness and Specificity: A Corpus-based Study of Greek Learners' Writing. *Journal of Applied Languages and Linguistics* 2(1), 43-52.
51. Хила-Маркопулу, Д. 2000. Chila-Markopoulou, D. (2000). The Indefinite Article in Greek. A Diachronic Approach. *Γλωσσολογία (Glossologia)* vol. 11-12, 111-130.
52. Хокинз, Д. Р. et al. 2006. Hawkins, J., R., Al-Eid, S., Almahboob, I., Athanasopoulos, P., Chaengchenkit, R., Hu, J., Rezai, M., Jaensch, Carol, J., Yunju, J., Amy, L., Yan-Kit I., Matsunaga, K., Ortega, M., Sarko, G., Snape, N., & Velasco-Zárate, K. (2006). Accounting for English article interpretation by L2 speakers. *EUROSLA Yearbook: Volume 6*, 7–25. <https://doi.org/10.1075/eurosla.6.04haw>
53. Холтън, Д. Et al. 2012. Holton, D., Mackridge, P., Philippaki-Warbuton, I. (2012). Revised by Vassilios Spyropoulos. *Greek: A Comprehensive Grammar*. 2nd edition. Routledge.
54. Хьюсън, Д. 1964. Hewson, J. (1964). *Article and Noun in English: An*

55. Хумберт, Д. 1957. Humbert J. (1957). *Συντακτικόν της αρχαίας ελληνικής γλώσσης*. Εξελληνισθέν υπό Γεωργίου Ι. Κουρμούλη. Παπαδήμας.
56. Честърман, А. 1991. Chesterman, A. (1991). *On definiteness: a study with special reference to English and Finnish*. Cambridge University Press.
57. Чомски, Н. 1959. Chomsky, N. (1959). A Review of B. F. Skinner's Verbal Behavior, *Language* 35(1), 26-58.
58. Шахтер, Д. 1974. Schachter, J. (1974). An error in error analysis. *Language Learning* 24(2), 205-214. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1467-1770.1974.tb00502.x>.
59. Шахтер, Д. и Селче-Мурча, М. 1977. Schachter, J. and M. Celce-Murcia. (1977). Some Reservations Concerning Error Analysis. *TESOL Quarterly* 2(4), 441-451.

Списък на публикациите по темата на дисертацията

1. Hristina Fotis Terzopoulos – Reflections on the theories of definiteness, Лингвистични Проблеми Година I, кн. 1, Linguistic Problems, Year I, Issue 1, Благоевград, 2019.
2. Христина Фотис Терзопулос - Error Analysis of English article usage by Greek students: a contrastive approach, Национални филологически четения за студенти и докторанти, Благоевград, 2019.
3. Христина Фотис Терзопулос - English Article Usage by Advanced Greek Teenage Students of EFL - An Analysis of Errors, (под печат), Годишник на Филологическия факултет, Университетско издателство на ЮЗУ.